

Blog 'Tot het einde' – aflevering 3

Zondagavond 12 mei 2024 was de derde aflevering van de vierdelige serie *Tot het Einde* op televisie te zien. In de serie worden vrijwilligers van Vrijwilligers Palliatieve Terminale Zorg (VPTZ) gevolgd. Deze vrijwilligers komen bij ongeneeslijke zieke mensen op bezoek om hen, en hun naasten, te ondersteunen. Wat waren de opvallende onderwerpen in de derde aflevering?

Opgejaagd gevoel

Bij Marianne gaat het niet meer. Ze kan niet meer tegen het gedrag van haar man Arie, die steeds dwingender wordt, en haar voortdurend een opgejaagd gevoel geeft. Tijdens een van de weinige uitjes met vrijwilliger Corné legt ze het uit: 'Hij doet echt lelijk hoor. Ik hou het niet meer vol. Ik heb gisteren tegen hem gezegd: "Als je zo doorgaat, gooi ik je eruit." Ik was zo kwaad op hem.' Zo laat ze zien dat [mantelzorg](#), behalve mooie kanten, ook soms nare kanten heeft. Marianne is blij met de steun die ze van vrijwilliger Corné krijgt.

Spanningen in de relatie

Later in de aflevering is Arie verhuisd naar een verpleeghuis. Als Marianne en Corné op bezoek komen lijkt er in zijn commanderende gedrag weinig te zijn veranderd. Al laat hij in een persoonlijk gesprek met Corné wel merken dat hij veel van Marianne houdt. Het is duidelijk dat zijn situatie tot grote spanningen in de relatie zorgt.

Dineke en Lex vouwen de lakens op

Voorbereiden op het afscheid

Vrijwilligers Suzanne en Lex bereiden zich voor op het afscheid van cliënten die ze anderhalf jaar en twee jaar hebben bezocht. 'Mijn cliënt Will deelt al anderhalf jaar lief en leed met me. Ik ken zijn gezin en ik ken zijn familie. Wetende dat hij zal [sterven](#) maakt me vooral verdrietig ten opzichte van hen. Althans, daar ben ik bang voor.'

De cliënt van Lex, Dineke, heeft een datum voor [euthanasie](#) uitgekozen. Dat duurt nog een week of vier, en Lex twijfelt of ze het wel echt wil. Hij vertelt dat aan zijn coördinator. 'Als de wens niet echt is, haalt een SCEN-arts (Steun en Consultatie bij Euthanasie in Nederland, -red.) dat wel uit het gesprek dat hij met haar zal voeren', zegt de coördinator. Lex is geschrokken van de datum van de euthanasie. 'Dat had ik niet verwacht.'

Vrijwilliger Suzanne spreekt met Daan, de dochter van Will

Een ander naderend afscheid

Marianne maakt zich zorgen over een heel ander naderend afscheid: het vertrek van vrijwilliger Corné als Arie is overleden. 'Ik lig daar soms wakker van. Als ik jou straks kwijt ben, hoe moet ik dan alles regelen?'

Een gesprek over de dood

In de derde aflevering doet een nieuwe vrijwilliger zijn entree: Franklin, die bij Jacques op bezoek komt. Jacques heeft een longziekte en is oud-KNIL-militair. Hij woont in Bronbeek, het tehuis voor veteranen. Hij geniet nog volop van (Russische) muziek. 'Jacques is altijd een sterke man geweest', zegt Franklin. 'Hij heeft geleefd als een alpinist. Meer dan 40 toppen bedwongen. En nu is hij ziek en zwak.' Franklin geeft aan dat hij een luisterend oor kan bieden en een vriendenrol vervult voor Jacques. 'Maar een [gesprek over de dood](#) hebben we nog niet gehad. Het starten daarvan laat ik aan hem over.'

Jacques geniet van Russische muziek

Meer uitzendingen

We schreven per uitzending een blog. Door te klikken op de link hieronder lees je de blogs over eerdere uitzendingen:

- [Tot het einde - aflevering 1](#) (uitgezonden op 28 april 2024)
- [Tot het einde - aflevering 2](#) (uitgezonden op 5 mei 2024)
- [Tot het einde - aflevering 4](#) (uitgezonden op 19 mei 2024)

Je kunt de serie [hier terugkijken](#).